

Ginfo

Amt für Gemeinden informiert • Uffizi da vischnancas infurmescha • Ufficio per i comuni informa

Finanzas communalas 2014

Las vischnancas grischunas eran l'onn 2014 generalmain en ina situaziun finanziaria fitg solida. Il svilup positiv dals ultims onns ha legraivlamain cuntinuà vinavant. Il pe da taglia mesaun da 100.992 pertschient da tut las vischnancas grischunas è stà l'onn 2014 in zic pli bass che l'onn precedent (102.436%). Pervia da la fusiun da Glion/Ilanz per l'onn 2014 è il dumber da vischnancas sa reduci en il chantun per 12 a 146.

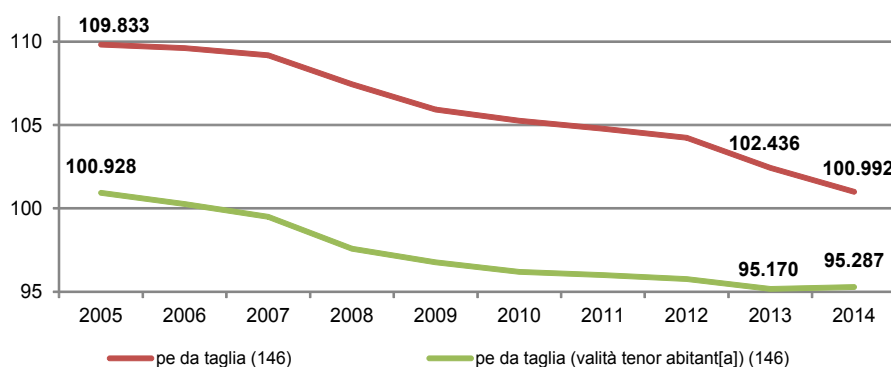
Fin il pli tard in onn suenter il rendaint inoltreschan las vischnancas al departament da finanzas e vischnancas il quint annual sco er il rapport da la cumissiun da gestiun. L'uffizi da vischnancas (UV) registrescha ils quints annuals ed evaluescha tals per mintga vischnanca mintgamai tenor criteris standardisads per tut la Svizra. Sin la pagina d'internet www.afg.gr.ch (Temas/projects; Infurmaziuns da vischnancas) publicgescha l'UV la statistica da finanzas.

La glista agiuntada cuntegna ils indicaturs da tut las vischnancas per l'onn 2014. A maun da questas datas As pudais Vus far in emprim maletg da la situaziun finanziaria da mintga vischnanca. Lur valurs varieschan ferma-main. Per in giudicament cumplessiv da la situaziun finanziaria d'ina singula vischnanca ston vegnir resguardads ulteriurs facturs (svilup dals indicaturs, evaluaziun detagliada dal quint annual, basegn d'investiziun futur, stadi da l'infrastructura existenta e.u.v.).

Il pe da taglia mesaun è puspè sa reduci, sco che la suandanta grafica musa. Il motiv per quai è il pe da taglia da la vischnanca fusiunada Glion/Ilanz. Sin l'onn da rapport han ultra da quai reduci lur pe da taglia las vischnancas da Pratval e da Schluain, entant che Samedan, St. Antönien, Tusaun e Ziràn-Rschen l'han auzà.

Durant l'onn da gestiun 2014 han 139 da 146 vischnancas fatg lur quint tenor il model armonisà da contabilitad 1 (MAC1). Questas vischnancas repre-

Media dal pe da taglia en %



Ediziun

1 / 2016

Cuntegn

01-06 Finanzas communalas 2014
06 Realizaziun dal MAC2,
En atgna chaussa

Agiuntas

Indicaturs da finanzas da las vischnancas grischunas 2014

Il center da cumpetenza per la segirezza d'edifizis GVG infurmescha

Links

- www.zvm.ch
- www.htwchur.ch
- www.bvr.ch



Uffizi da vischnancas
Grabenstrasse 1
7001 Cuira

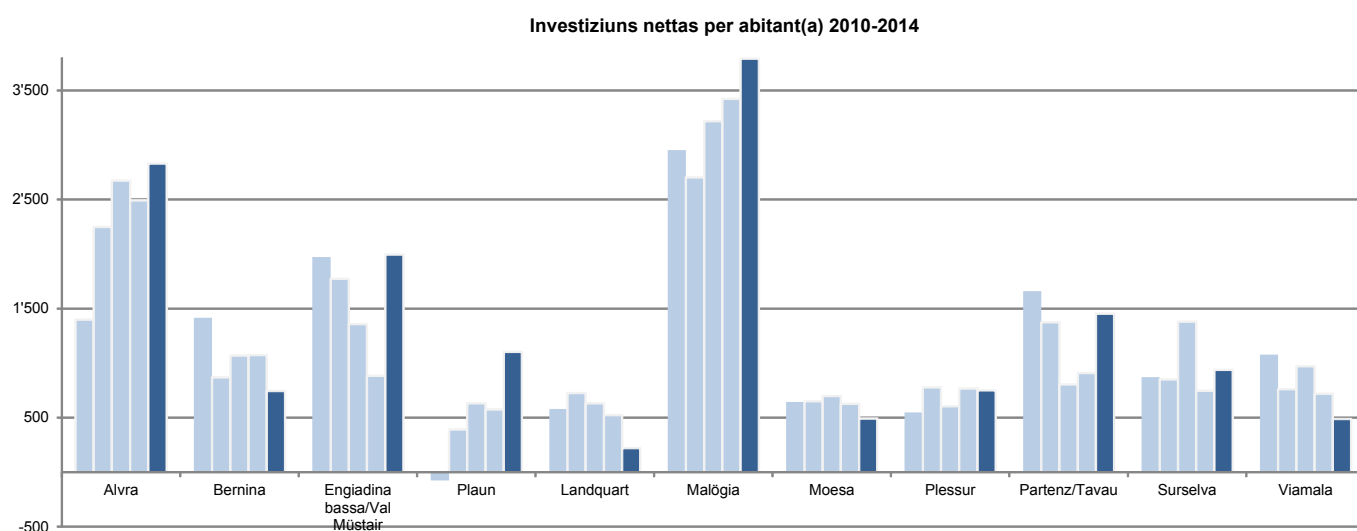
Tel. 081 257 23 91
Fax 081 257 21 95
www.afg.gr.ch
E-Mail: info@afg.gr.ch

schentan 90 pertschient da la populaziun dal chantun. Supplementarmain tar las tschintg vischnancas da pilot (Arosa, Flem, Luzein, Tusaun e Vaz sut) han Glion/Ilanz e Razén midà l'onn 2014 al MAC2. Fin che tut las vischnancas grischunas han introduci MAC2, pon vegnir fatgas cumparegliaziuns mo cun resalvas. Las vischnancas han temp fin l'onn 2018 per midar lur model da contabilitad.

Investiziuns nettas

Las investiziuns nettas per abitanta ed abitant han importà 1'244 francs l'onn 2014 ed èn uschia in zic pli grondas che la media da plirs onns da 1'128 francs. Cumpareglià cun las autras vischnancas da la Svizra è quest import fitg aut. In'analisa regionala ha però mussà grondas differenzas er entaifer il Grischun. Las vischnancas da las regions Plaun, Landquart e Plessur, en las qualas vivan passa 40 pertschient da las abitantas e dals abitants, avevan investì ils onns passads mo circa la mesadad da la media.

Pauc sorprendentamain han las vischnancas da caracter turistic fatg grondas investiziuns nettas.



Evaluaziun tenor MAC1 (139 vischnancas)

Indicadors da finanzas da las vischnancas MAC1 dal Grischun dapi 2010

	2010	2011	2012	2013	2014	Ø 10 onns
Grad da l'atgna finanziaziun en % ¹⁾	103.08	98.57	119.07	117.86	102.27	116.23
Quota da l'atgna finanziaziun en % ²⁾	15.99	15.85	18.64	17.40	18.16	17.96
Quota dal servetsch da chapital en % ³⁾	6.35	6.15	5.78	5.78	6.26	6.62
Quota da la grevezza da tschains en % ⁴⁾	-2.90	-3.46	-3.44	-3.41	-2.92	-2.78
Quota da l'indebitament brut en % ⁵⁾	85.43	86.41	84.09	79.98	78.06	88.98
Quota d'investiziun en % ⁶⁾	24.52	23.46	23.82	23.19	24.12	23.77
Facultad netta (+) e debit net (-) / abitant(a) en CHF ⁷⁾	559	624	1'033	1'314	1'645	411

¹⁾ ideal: 100 % e dapli; bun fin acceptabel: 100 – 70 %; problematic: sut 70 %

²⁾ buna: passa 20 %; mesauna: 10 – 20 %; debila: sut 10 %

³⁾ pitschna: sut 5 %; supportabla: 5 – 15 %; auta fin fitg auta: 15 – 25 %; strusch pli supportabla: passa 25 %

⁴⁾ pitschna: sut 2 %; mesauna: 2 – 5 %; gronda: 5 – 8 %; fitg auta (indebitament strusch pli supportabel): passa 8 %

⁵⁾ fitg buna: < 50 %; buna: 50 – 100 %; mesauna: 100 – 150 %; nauscha: 150 – 200 %; critica: > 200 %

⁶⁾ debila: < 10 %; mesauna: 10 – 20 %; ferma: 20 – 30 %; fitg ferma: > 30 %

⁷⁾ indebitament pitschen: fin a CHF 1'000; indebitament mesaun: CHF 1'000 – 3'000; indebitament grond: CHF 3'000 – 5'000; indebitament fitg grond: sur CHF 5'000

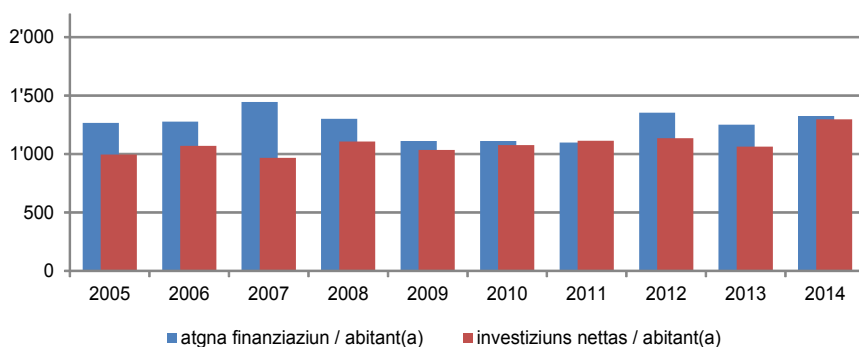
Legraivlamain han cumprovà l'onn 2014 mo 30 vischnancas in surpli d'expensas da totalmain 6,3 milliuns francs. Las ulteriuras 109 vischnancas han realisà in surpli dal retgav da 22,4 milliuns francs. Da quellas han 92 vischnancas fatg amortisaziuns supplementaras en la dimensiun da 101,0 milliuns francs.

Atgna finanziaziun (cash flow) ed investziuns nettas

L'atgna finanziaziun mussa l'affluenza netta da meds finanziaels liquids ed è perquai ina valur essenziala per giuditgar la libertad d'agir finanziaela d'ina vischnanca. L'onn 2014 è l'atgna finanziaziun per abitanta ed abitant stada cun 1'327 francs sur l'import da l'onn precedent ed er sur la media da plirs onns da 1'255 francs. Mo 6 vischnancas han cumprovà l'onn 2014 in'atgna finanziaziun negativa (2013: 5 vischnancas).

Las investziuns nettas da las vischnancas MAC1 han cuntanschì cun 1'298 francs per abitanta ed abitant ina nova valur da record. Ils ultims 5 onns avevan las vischnancas fatg investziuns nettas ch'èn sa summadas sin dapli che 1 milliarda francs. Ina gronda part da questas investziuns nettas è sa concentrada sin las vischnancas cun in caracter fermamain turistic San Murezzan (143 milliuns francs), Tavau (70 milliuns francs), Claustra-Serneus (51 milliuns francs), Samedan (45 milliuns francs), Vaz (35 milliuns francs) ed Arosa (34 milliuns francs).

Atgna finanziaziun / investziuns nettas (per abitant[a] en francs)



Grad d'atgna finanziaziun

Il grad d'atgna finanziaziun mussa, quant enavant che investziuns nettas pon vegnir finanziadas tras meds finanziaels realisads sezs (atgna finanziaziun). In grad d'atgna finanziaziun da passa 100 pertschient chaschuna ina reduziun dals debits resp. in augment da la facultad disponibla. Sche quest indicatur sa chatta sut 100 pertschient, datti in nov indebitament resp. ina reduziun da la facultad disponibla. La media dal grad d'atgna finanziaziun duess importar a vista mesauna circa 100 pertschient.

Cumpareglià cun l'onn precedent è il grad d'atgna finanziaziun 2014 sa reduci cleramain da 117,86 a 102,27 pertschient. Il motiv per questa reduziun èn las investziuns nettas fitg grondas. Ils ultims 10 onns è il grad d'atgna finanziaziun stà mo ina giada per pauc sut 100 pertschient. In grad d'atgna finanziaziun ideal da passa 100 pertschi-

ent han gi l'onn 2014 62 vischnancas. In grad d'atgna finanziaziun problematic da sut 70 pertschient han gi quest onn 41 vischnancas. Tar ulteriuras 21 vischnancas n'ha il grad d'atgna finanziaziun betg pudì vegnir calculà pervia d'in surpli da finanziaziun.

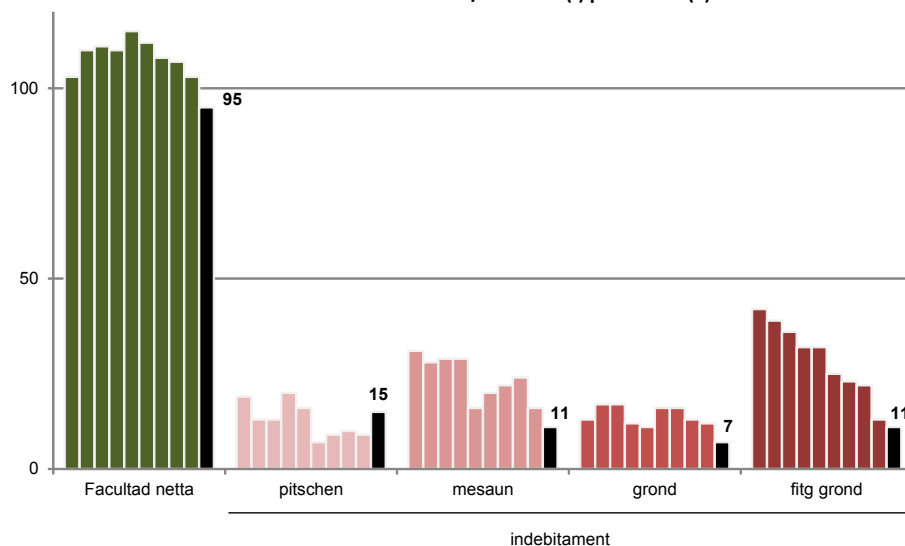
Facultad netta per abitanta ed abitant

La facultad netta mesauna per abitanta ed abitant è creschida er l'onn da gestiun 2014 per ulteriurs 331 francs sin en il fratemp 1'645 francs. 95 vischnancas han gi ina facultad netta e mo 44 in debit net. 5 vischnancas che avevan l'onn 2013 anc ina facultad netta han ussa gi in debit net. Viceversa han 11 vischnancas pudì midar lur debit net en ina facultad netta. 4 da questas vischnancas èn vegnidas incorporadas en la nova vischnanca da Glion/Ilanz a chaschun da la fusiun.

La grafica qua sutvart mussa il svilup dal dumber da vischnancas cun ina facultad netta respectivamain cun in debit net durant ils ultims 10 onns.

Sche var la mesadad da las vischnancas grischunas aveva l'onn 2005 ina facultad netta, èn quai stadas l'onn 2014 gia var dus terzs. Durant la medema periodo è l'indebitament net mesaun da 1'046 francs sa transformà en ina facultad netta da 1'645 francs per abitanta ed abitant.

Vischnancas tenor facultad netta /debit net (-) per abitant(a) 2005-2014



Las differenzas tranter las singulas vischnancas grischunas èn però stadas fitg grondas. Uschia avevan las 6 vischnancas Sur, Filisur, Casti, Lantsch, Grono e Stierva in indebitament net da passa 10'000 francs per abitanta ed abitant. Da l'autra vart stevan las 5 vischnancas Schlarigna, Maton, S. Martin, Murmarera e Farera cun ina facultad netta da passa 30'000 francs per abitanta ed abitant.

Cun MAC1 vegn la facultad finanziaria plitgusch sutvalitada tendenzialmain. L'expressivitat da la facultad netta resp. dal debit net sco indicatur è perquai limitada.

Quota da l'atgna finanziaziun

La forza finanziaria e la libertad d'agir d'ina vischnanca sin plaun finanziel vegnan inditgadas tras la quota da l'atgna finanziaziun, mettend l'atgna finanziaziun en relaziun cun il retgav finanziel. Cun 18,16 pertschient sa chattava la media da la quota da l'atgna finanziaziun levamain sur la valur da l'onn precedent da 17,40 pertschient ed ha pia cuntanschì in nivel suffizient. Ina buna quota d'atgna finanziaziun da passa 20 pertschient han cumprovà mo 61 vischnancas l'onn 2014. Ina quota flaivla da l'atgna finanziaziun da sut 10 pertschient avevan percenter mo pli 30 vischnancas en cumparegliaziun cun 42 l'onn precedent.

Quota dal servetsch da chapital

La quota dal servetsch da chapital exprima la grevezza che resulta per las finanzas tras ils custs da chapital per las investiziuns ch'èn vegnidas fatgas en il passà. Sch'i vegn cumprovada in'auta quota dal servetsch da chapital, inditgescha quai correspudentamain in grond basegn d'amortisaziun e/u in grond indebitament. La media da la quota dal servetsch da chapital è stada l'onn 2014 cun 6,26 pertschient in zic pli gronda ch'ìls onns precedents. L'onn 2014 ha la quota dal servetsch da chapital surpassà mo en 4 vischnancas vinavant 25 pertschient, quai che vegn taxà sco „strusch pli supportabel“. Cuntrari a quai avevan 123 vischnancas ina valur supportabla da sut 15 pertschient. 20 vischnancas han schizunt cumprovà ina quota dal servetsch da chapital negativa.

Quota da la grevezza da tschains

La quota da la grevezza da tschains metta en relaziun la chargia da debits cun il retgav finanziel. La quota da la grevezza da tschains è creschida l'onn 2014 sin -2,92 pertschient en cumparegliaziun cun l'onn precedent. L'ambient dals tschains istoricamain vinavant bass è stà in factur impurtant per quest indicatur. L'onn 2014 han 120 vischnancas grischunas gi in retgav dal tschains net, e nagina vischnanca n'ha gi ina quota da la grevezza da tschains critica da passa 8 pertschient.

Pervia da l'ambient dals tschains fitg favuraivel han ils retgavs da facultad surpassà dapi l'onn 1999 ils tschains passivs. Tras quai è la quota da la grevezza da tschains stada negativa tar tut las vischnancas grischunas. Fin l'onn 2011 è la quota da la

grevezza da tschains sa reducida vinavant a -3,46 pertschient. Dapi lura è ella restada sin quest nivel, avant ch'ella ha demussà l'onn actual per l'emprima giada puspè in augment pli ferm ed è ida si sin passa -3,00 pertschient. I vegn a sa mussar ils proxims onns, sche quest aument è in'exceptiun u sch'i vegn a dar in cuntermoviment per pli ditg.

Quota da l'indebitament brut

Quest indicatur mussa l'indebitament brut en pertschients dal retgav finanziel. Envers l'onn precedent è la quota da l'indebitament brut sa reducida vinavant levamain e sa chatta cun 78,06 pertschient sin in bun nivel. L'onn 2014 han cumprovà mo 6 vischnancas ina valur critica da passa 200 pertschient. 66 vischnancas han gi ina valur fitg buna da sut 50 pertschient, e da quellas n'han 11 vischnancas nagin indebitament brut. L'indebitament brut è sa reduci dapi l'onn 2005 per stgars 20 pertschient ed ha importà anc 5'702 francs per abitanta ed abitant.

Quota d'investiziun

Per eruir l'indicatur „quota d'investiziun“ vegnan las investiziuns bruttas messas en relaziun cun las expensas (totalas) consolidadas. Quest indicatur mussa las activitads en il sector da las investiziuns e/u l'augment da l'indebitament net. La quota d'investiziun è stada ils onns passads fitg stabila ed è sa muvida er l'onn 2014 cun 24,12 pertschient dattiers da la media da biers onns da stgars 24 pertschient. Ina quota d'investiziun debbla da sut 10 pertschient han gi 22 vischnancas l'onn 2014.

Evaluaziun tenor MAC2 (7 vischnancas)

Ina cumparegliaziun cun ils indicaturs tenor il MAC1 na fa nagin senn pervia da las differenzas dals dus models da contabilitad. Las differenzas las pli grondas existan en la valitaziun da la facultad finanziaria e tar las amortisaziuns. Pervia dal grad supplementar da precisaziun en il nov plan dals contos MAC2 èn per part er vegnidas specifitgadas las definiziuns dals indicaturs. Las definiziuns dals indicaturs sa chattan sin nossa pagina d'internet sut Temas/projects, MAC2, Recumandaziun pratica nr. 20 „Finanzstatistik, Finanzkennzahlen“. Per calcular ils indicaturs da MAC2 sa chatta sut „Projects“ in instrument da calculaziun dad Excel.

Perquai ch'il dumber da vischnancas che fan lur quint annual tenor MAC2 crescha dad onn ad onn, n'è ina cumparegliaziun dals indicaturs sur plirs onns per il mument anc adina betg fitg expressiva.

L'onn 2014 ha – da las 7 vischnancas MAC2 – mo Tusaun gi in surpli d'expensas. Las ulteriuras 6 vischnancas han realisà in surpli dal retgav da totalmain 11,7 milliuns francs. Da quel import èn derivads 9,7 milliuns francs da la vischnanca da Glion/Ilanz. Il motiv per quest gudogn è la gronda contribuziun da fusiun. Tut las vischnancas che han cumprovà in surpli dal retgav han fatg l'onn 2014 er supplementarmain amortisaziuns. Quellas han importà totalmain 15,0 milliuns francs.

Indicats da finanzas da las vischnancas MAC2 dal Grischun dapi 2013

	2010	2011	2012	2013	2014	Ø 2 onns
Grad da l'atgna finanziaziun en % 1)				214.50	286.31	250.41
Quota da l'atgna finanziaziun en % 2)				28.53	26.33	27.43
Quota dal servetsch da chapital en % 3)				7.44	5.87	6.66
Quota da la grevezza da tschains en % 4)				1.31	0.81	1.06
Quota da l'indebitament brut en % 5)				82.03	65.98	74.01
Quota d'investiziun en % 6)				26.96	22.14	24.55
Debit net (+) e facultad netta (-) / abitant(a) en francs 7)				-3'068.0	-3'549.0	-3'308.5
Dumber da vischnancas MAC2				5	7	-

1) Grad da l'atgna finanziaziun en % da l'investiziun netta / A vista mesauna duai il grad da l'atgna finanziaziun en media esser vers 100%, ma er il stadi da l'indebitament actual gioja ina rolla. Tut tenor la situaziun da la conjunctura duai il grad da l'atgna finanziaziun importar: conjunctura auta > 100%; cas normal 80% – 100%; recessiun 50% – 80%

2) Quota da l'atgna finanziaziun en % dal retgav finanziaziun / > 20% buna; 10% – 20% mesauna; < 10% nauscha

3) Servetsch da chapital en % dal retgav finanziaziun / Pitschen: < 5%; supportabel: 5 – 15%; grond: > 15%

4) Tschains nets en % dal retgav finanziaziun / 0% – 4% buna; 4% – 9% suffizienta; > 9% nauscha

5) Debits bruts en % dal retgav finanziaziun / < 50% fitg buna; 50% – 100% buna; 100% – 150% mesauna; 150% – 200% nauscha; > 200% critica

6) Investiziuns brutas en % da las expensas totalas / < 10% flailva activitad d'investiziun; 10% – 20% activitad d'investiziun mesauna; 20% – 30% ferma activitad d'investiziun; > 30% fitg ferma activitad d'investiziun

7) Chapital ester – facultad finanziaziun / < 0 francs facultad netta; 0 – 1000 francs pitschen indebitament; 1001 – 2500 francs indebitament mesaun; 2501 – 5000 francs grond indebitament; > 5000 fitg grond indebitament

Atgna finanziaziun (cash flow) ed investiziuns nettas

L'atgna finanziaziun mussa l'affluenza netta da meds finanziaziun liquids ed è perquai ina valur essenziala per giuditgar la libertad d'agir finanziaziun d'ina vischnanca. L'atgna finanziaziun per abitanta ed abitant ha importà l'onn 2014 2'090 francs. Senza la contribuziun da fusiun da 17,7 milliuns francs da la vischnanca da Glion/Ilanz è resultada anc ina valur da bundant 1'100 francs per abitanta ed abitant. Legraivlamain n'ha cumprovà nagina da las 7 vischnancas MAC2 in'atgna finanziaziun negativa l'onn 2014.

Las investiziuns nettas da questas vischnancas èn stadas cun 730 francs per abitanta ed abitant cleramain sut la media da blers onns da las vischnancas grischunas. Sco ch'i vegn mussà en la grafica da las investiziuns nettas, po quai vegnir declarà cun las grondas differenzas regionalas.

Grad d'atgna finanziaziun

Il grad d'atgna finanziaziun mussa, quant enavant che investiziuns nettas pon vegnir finanziaziun tras meds finanziaziun realisads sez (atgna finanziaziun). In grad d'atgna finanziaziun da passa 100 pertschient chaschuna ina reducziun dals debits resp. in augment da la facultad disponibla. Sche quest indicatur sa chatta sut 100 pertschient, datti in nov indebitament resp. ina reducziun da la facultad disponibla. La media dal grad d'atgna finanziaziun duess importar a vista mesauna circa 100 pertschient.

Il grad d'atgna finanziaziun ha importà fitg buns 286,31 pertschients e fiss stà er senza la contribuziun da fusiun da la vischnanca da Glion/Ilanz cleramain sur 100 pertschient. Mo la vischnanca da Luzein ha cumprovà in grad d'atgna finanziaziun da sut 100 pertschient. Razèn ha gi in surpli da finanziaziun e tar las autras 5 vischnancas è il surpli da l'atgna finanziaziun stà per part cleramain sur 100 pertschient.

Debit net per abitanta ed abitant

Resguardond il standard svizzer vegn cumprovà sut MAC2 er en il Grischun il debit net e betg pli ditg la facultad netta. Pervia da quai sa mida il segn ed ina facultad netta vegn cumprovada da nov sco valur che ha in minus davantart.

Il debit net mesaun da las vischnancas grischunas è stà -3'549 francs, el è pia ina facultad netta. Mo las duas vischnancas da Razèn e da Tusaun han gi sut MAC2 in debit net. Quel ha però importà tar tut las duas vischnancas main che 1'000 francs per abitanta ed abitant.

Quota da l'atgna finanziaziun

La forza finanziaziun e la libertad d'agir d'ina vischnanca sin plaun finanziaziun vegnan inditgadas tras la quota da l'atgna finanziaziun, mettend l'atgna finanziaziun en relaziun cun il retgav current. Cun 26,33 pertschient è la quota da l'atgna finanziaziun stada buna. Unicamain la vischnanca da Tusaun ha gi ina nauscha valur da sut 20 pertschient.

Realisaziun dal MAC2

Quota dal servetsch da chapital

La quota dal servetsch da chapital exprima la grevezza che resulta per las finanzas tras ils custs da chapital per las investiziuns ch'èn vegnidas fatgas en il passà. Sch'i vegn cumprovada in'auta quota dal servetsch da chapital, inditgescha quai correspudentamain in grond basegn d'amortisaziun e/u in grond indebitament. La quota dal servetsch da chapital mesauna è stada l'onn 2014 cun 5,87 pertschient èn in rom supportabel. Nagina vischnanca n'ha cumprovà durant l'onn actual in'auta quota dal servetsch da chapital da passa 15 pertschient.

Quota da la grevezza da tschains

Pervia da la definiziun pli stretga dals custs nets dals tschains n'è la quota da la grevezza da tschains betg pli stada negativa cumpareglià cun las vischnancas MAC1. La quota da la grevezza da tschains mussa ils custs nets dals tschains en relaziun cun il retgav current ed è stada cun 0,81 pertschient fitg buna.

Quota da l'indebitament brut

Quest indicatur mussa l'indebitament brut en pertschients dal retgav current ed infurmescha davart la dumonda, sche l'indebitament stat en ina relaziun adequata cun ils retgavs generads. Cun ina valur da 65,98 pertschient è vegni cuntanschì in bun resultat. Mo la vischnanca da Tusaun ha cumprovà ina nau-scha valur cun 130,32 pertschient.

Quota d'investiziun

Per eruir l'indicatur «quota d'investiziun» vegnan las investiziuns bruttas messas en relaziun cun las expensas totalas. Quest indicatur mussa l'activitad en il sector da las investiziuns. La quota d'investiziun è stada tar 22,14 pertschient, quai che mussa ina gronda activitad d'investiziun. Las differenzas èn però grondas, perquai che Razén, Tusaun e Vaz sut han cumprovà ina valur bassa da sut 10 pertschient.

A partir da l'onn 2018 ston tut las vischnancas lavurar cun il MAC2. Actualmain han gia passa 30 vischnancas introduci quest nov model da contabilitad. Latiers tutgan vischnancas pli grondas sco Arosa, Cuira e Domat, ma er vischnancas cun in dumber pli pitschen d'abitantas e d'abitants sco Flearda, Jenaz u Masagn. Il process da midada cumenza cun far in plan dals contos specific per la vischnanca resp. cun l'emprim preventiv tenor MAC2 e finescha cun l'approvaziun da l'emprim quint annual tenor MAC2 tras il suveran. Las experientschas ch'èn vegnidas fatgas fin ussa cun la midada mussan ch'ina attribuziun correcta da la facultad administrativa e finanziaria sco er la nova valitaziun da la facultad administrativa mainan per regla ad in agen chapital pli grond. Il quint economic vegn distgargia tendenzialmain en il futur cun midar da la metoda d'amortisaziun degressiva a la metoda lineara. Ina revalitaziun da la facultad administrativa na sto betg vegnir fatga per la midada. La facturaziun tenor MAC2 na chaschuna da princip betg dapli lavur che fin ussa, ma ella pretenda dapli enconuschientschas professionalas dals fatgs da contabilitad. Sin la pagina d'internet www.afg.gr.ch (Rumantsch; Temas/projects; MAC2) èn publicadas differentas recumandaziuns per la pratica e per la cudeschaziun sco er divers models che sustegnan las vischnancas tar la nova moda da far il rendaqunt. Quests documents las faciliteschan l'introducziun.

Nus supplitgain quellas vischnancas che pensan d'introducir il MAC2, d'ans annunziar quai uschè baud sco pussaivel. Gugent As mussain nus las pussaivladads da sustegn e las differentas purschidas da scolaziun che stattan a disposiziun. Impurtant èsi che las vischnancas observan il **plan dals contos grischun** ch'è sa cumprovà en la pratica, damai che quel è collià directamain cun la statistica da finanzas.

En atgna chaussa

Nossa fatscha nova

Damian Manser cumplettescha sco giurist administrativ noss team. Suenter in emprendissadi sco electromontader ha Damian Manser studegià sin la segunda via da furmaziun giurispudenza a differentas universitads svizras. Suenter invistas fundadas dals secturs professunals da l'advocatura, da las dretgiras e da l'administraziun è el entrà il 1. da mars 2016 en piazza fixa tar l'uffizi da vischnancas. El vegn a sustegnair lic. iur. Georg Aliesch tar la surveglianza da las vischnancas. Damian Manser sa legra da sia nova sfida en l'administraziun chantunala e d'ina activitad multifara cun e per las vischnancas grischunas.



Finanzstatistik der Bündner Gemeinden, Finanzkennzahlen 2014

Gemeinde HRM1	Einwohner	Steuerfuss	Selbstfinanzierung / Einwohner in Franken	Selbstfinanzierungsgrad in %	Selbstfinanzierungsanteil in %	Kapitaldienstanteil in %	Zinsbelastungsanteil in %	Bruttoverschuldungsanteil in %	Investitionsanteil in %	Nettovermögen (+) -schuld (-) / Einwohner in Franken
Almens	225	130.000	-742	-54.60	-19.89	9.22	-3.70	32.11	30.17	1'549
Alvaneu	400	110.000	1'114	111.19	12.66	1.89	-3.32	7.21	14.34	7'578
Alvaschein	134	105.000	2'608	35.64	26.36	2.80	-1.11	0.00	51.42	9'707
Andeer	903	90.000	2'134	180.54	20.99	6.17	0.33	168.88	17.05	-3'675
Andiast	196	125.000	515	18.11	8.66	7.47	-9.01	5.42	49.74	6'195
Ardez	427	88.000	6'802	173.49	48.93	34.46	-2.42	42.12	39.07	14'332
Arvigo	72	90.000	-81	-6.31	-1.22	4.81	-0.16	17.12	52.21	13'354
Avers	167	110.000	498	90.65	4.39	12.57	2.20	169.11	17.47	-992
Bergün/Bravuogn	457	130.000	3'743	495.54	29.41	8.91	0.81	168.10	37.25	-7'123
Bever	620	80.000	1'492	2'228.18	14.98	13.93	-4.17	0.00	10.77	7'290
Bivio	189	130.000	2'956	476.60	28.61	14.79	2.12	105.74	18.23	-486
Bonaduz	3'097	88.000	916	780.29	17.67	6.98	-1.05	43.58	12.59	-52
Braggio	50	130.000	104	2.43	1.69	3.42	-1.16	27.86	47.52	2'046
Bregaglia	1'543	90.000	2'021	72.27	15.18	5.46	-0.99	25.85	24.23	1'663
Breil/Brigels	1'278	100.000	2'649	143.08	33.82	0.39	-2.00	10.61	40.13	4'466
Brienz/Brinzauls	124	110.000	-73	-3.26	-0.63	4.04	-2.31	27.48	21.89	21'280
Brusio	1'130	85.000	735	60.83	10.55	7.25	-1.33	49.07	25.47	-3'180
Buseno	90	130.000	4'105	224.68	35.48	36.19	-0.44	143.82	43.95	-496
Cama	573	70.000	763	246.95	14.95	11.55	-0.96	153.61	8.52	-4'293
Castaneda	265	95.000	888	87.02	18.02	4.40	-0.32	1.73	40.43	7'810
Casti-Wergenstein	51	130.000	2'980		29.59	6.89	0.66	130.19	24.31	-662
Cauco	36	130.000	-308	-9.43	-4.96	0.39	-5.92	14.62	48.00	18'812
Cazis	2'144	120.000	653	579.09	12.19	15.39	0.23	65.76	12.80	1'080
Celerina/Schlarigna	1'504	50.000	2'135	61.19	18.19	7.14	-1.19	0.00	29.61	47'717
Chur	34'547	90.000	697	98.90	11.21	4.10	-3.61	104.92	13.36	-2'959
Churwalden	2'067	90.000	880	59.72	13.59	-5.49	-12.36	22.50	27.18	9'264
Conters i.P.	209	70.000	957	30.94	12.05	8.52	-8.55	9.07	41.72	16'516
Cunter	256	84.000	4'585	347.35	42.14	-32.24	-37.27	26.93	19.50	9'930
Davos	11'136	103.000	2'273	137.25	24.73	8.81	-2.75	119.00	23.97	-692
Disentis/Mustér	2'058	120.000	1'067	209.10	16.27	5.35	-0.40	74.98	12.26	-1'879
Domat/Ems	7'745	90.000	374	30.43	8.95	6.77	-2.98	9.28	27.88	1'789
Donat	206	120.000	913	193.00	13.89	-4.34	-12.78	39.02	52.05	9'101
Falera	593	75.000	875	50.68	9.87	2.43	-3.37	15.92	26.15	10'029
Felsberg	2'422	98.000	542	85.38	13.41	8.40	-0.50	63.75	19.56	658
Ferrera	88	70.000	11'175	120.44	32.73	0.56	-1.97	76.42	29.14	31'874
Fideris	587	120.000	1'052	504.92	20.56	19.58	-1.67	97.16	11.56	1'752
Filisur	439	130.000	4'090	204.38	32.31	11.51	2.32	196.73	43.75	-14'762
Fläsch	719	88.000	550	209.56	11.99	2.84	-5.17	84.98	8.09	-5
Flerden	223	120.000	444	34.55	9.31	-1.93	-11.93	18.36	24.16	12'906
Ftan	492	110.000	1'402	669.02	17.52	9.84	-1.05	73.63	23.96	5'458
Furna	204	130.000	113	1.77	1.77	7.96	-2.37	17.39	5.85	7'063
Fürstenu	362	110.000	629	15.42	15.42	-1.96	-4.46	0.00	2.97	8'743
Grono	1'016	105.000	1'008	534.51	21.71	15.60	3.40	317.16	5.14	-10'291
Grüsch	1'975	80.000	40	4.24	0.98	-2.27	-4.61	58.50	24.83	-204
Guarda	155	100.000	8'149	182.44	47.82	-8.29	-16.81	34.15	45.83	17'654
Haldenstein	1'036	105.000	851	71.92	18.54	2.77	-0.59	79.87	7.52	4'385
Hinterhein	65	75.000	1'187	16.46	16.46	8.76	-18.47	2.59	67.70	22'582
Jenaz	1'184	100.000	276	247.31	8.89	5.89	-1.26	36.85	10.33	1'845
Jenins	909	93.000	887	145.76	19.08	6.75	-1.06	95.82	7.56	638
Klosters-Serneus	3'841	90.000	2'511	145.76	26.33	20.17	-1.05	0.67	29.25	13'780
Küblis	838	120.000	1'276	117.20	22.76	-4.46	-5.89	0.53	25.74	5'805
La Punt-Chamues-ch	752	77.500	2'527	24.20	24.20	-8.18	-8.92	117.86	9.07	16'054
Laax	1'566	58.000	1'696	17.55	17.55	1.52	-3.88	0.00	20.59	8'439
Landquart	8'692	100.000	641	237.85	16.64	4.54	-1.20	129.92	8.13	-460
Lantsch/Lenz	512	90.000	3'809	87.93	32.19	13.64	-3.15	139.24	48.22	-10'937
Lavin	221	90.000	6'922	129.67	50.89	-14.89	-20.56	271.58	44.52	164
Leggia	137	120.000	661	10.45	10.45	13.21	-0.21	79.15	1.83	-390
Lohn	41	130.000	3'705		31.89	2.97	-4.58	78.30	33.15	1'434
Lostallo	762	90.000	999	1'349.19	22.83	0.90	-5.58	80.70	17.61	2'252
Lumnezia	2'078	105.000	1'393	57.56	20.61	2.58	-3.97	30.27	37.87	7'375
Madulain	232	85.000	3'087	33'391.35	23.06	-4.17	-4.17	51.52	8.42	20'293
Maienfeld	2'740	77.000	617	317.57	13.07	4.08	-3.54	41.77	11.94	4'614
Maladers	506	110.000	747	142.03	14.44	4.72	-6.47	135.11	13.64	-1'681
Malans	2'306	83.000	1'029	236.30	22.97	-0.36	-3.17	12.12	12.40	2'620
Marmorera	31	50.000	8'213	53.12	26.42	78.70	-0.96	0.00	44.24	33'969
Masein	475	120.000	141	26.98	3.58	7.15	-0.17	0.00	0.00	5'047
Mathon	51	120.000	9	0.12	0.12	-3.76	-7.85	9.50	6.74	39'654
Medel (Lucmagn)	398	90.000	1'491	191.91	15.87	3.61	-1.21	42.75	17.88	1'685
Mesocco	1'308	87.000	1'077	137.92	9.98	5.71	0.47	169.46	16.12	-5'298
Mon	79	105.000	1'695	56.32	15.99	2.73	-3.38	85.39	57.53	3'385
Mulegns	25	100.000	1'792	120.08	9.63	7.89	-2.27	42.99	15.97	23'639
Mundaun	301	120.000	1'870	67.96	24.39	-1.35	-4.24	11.91	43.08	12'843
Mutten	75	130.000	806	350.94	6.44	10.98	-1.76	96.03	9.19	-1'066
Nufenen	157	120.000	1'986		22.68	16.84	-0.39	181.75	12.95	4'167
Obersaxen	838	130.000	2'206	144.98	22.38	7.97	-0.94	30.27	26.93	1'410
Paspels	498	123.000	1'077		20.14	-0.52	-8.53	76.22	11.22	-1'009
Pontresina	2'161	85.000	3'050	517.81	23.79	10.09	-0.54	37.49	11.13	6'974
Poschiavo	3'522	90.000	52	8.68	0.79	5.63	-0.96	41.47	13.17	-933
Pratval	241	110.000	142	51.29	3.98	8.91	-0.70	0.00	14.82	7'388
Riom-Parsonz	304	99.750	2'186	78.24	19.35	12.71	-2.44	1.54	25.23	8'279
Rodels	269	120.000	616		14.05	10.55	-6.03	190.94	2.52	-2'637
Rongellen	57	30.000	1'024	51.72	13.61	19.46	6.71	23.32	23.34	24'729
Rossa	139	80.000	4'480	123.98	55.75	3.07	-24.03	116.43	68.23	-453
Rothenbrunnen	309	100.000	-664		-15.18	9.68	-5.40	135.43	0.00	6'277
Roveredo	2'478	103.000	451	186.05	11.37	9.81	0.09	170.98	7.25	-1'489
Saas i.P.	749	130.000	2'204	164.27	38.84	7.75	-0.49	101.78	50.96	1'388
Safiental	895	105.000	178	9.55	2.08	6.59	-1.87	97.31	31.33	1'384
Sagogn	673	120.000	1'554	86.70	29.62	-0.90	-2.22	147.27	43.14	7'030
Salouf	216	120.000	3'730	154.96	34.06	2.37	-3.30	45.60	28.05	5'002
Samedan	3'014	95.000	1'583	9'082.71	21.19	20.35	-0.21	241.63	6.04	-6'873
Samnaun	776	100.000	2'331	79.19	10.83	8.87	-0.76	163.49	17.05	-5'402
San Vittore	754	100.000	1'575	384.94	32.38	5.11	0.60	141.25	0.00	930
Savognin	1'016	112.875	1'674	46.02	17.81	6.39	-0.29	91.46	35.91	2'557
S-chanf	715	75.000	4'393	111.22	33.85	6.69	-3.09	53.88	34.09	3'905

Finanzstatistik der Bündner Gemeinden, Finanzkennzahlen 2014

Gemeinde HRM1	Einwohner	Steuerfuss	Selbstfinanzierung / Einwohner in Franken	Selbstfinanzierungsgrad in %	Selbstfinanzierungsanteil in %	Kapitaldienstanteil in %	Zinsbelastungsanteil in %	Bruttoverschuldungsanteil in %	Investitionsanteil in %	Nettovermögen (+) -schuld (-) / Einwohner in Franken	
Scharans	830	110.000	415	2'304.82	7.86	8.11	-0.89	0.37	4.23	4'488	
Schiers	2'639	120.000	723	46.59	16.52	7.94	-1.06	156.49	41.11	483	
Schluen	563	100.000	1'198		23.81	-5.38	-7.03	45.87	14.96	14'803	
Schmitten	253	130.000	823		9.58	2.14	-1.46	9.39	4.00	7'509	
Scuol	2'351	105.000	936	68.06	10.41	4.48	-1.19	114.29	17.29	23	
Seeewis i.P.	1'385	120.000	1'065	40.66	21.28	8.36	-1.75	21.81	46.12	1'703	
Selma	29	120.000	1'078	80.45	7.93	0.66	-6.18	22.44	25.19	24'644	
Sent	881	105.000	914	55.26	11.99	10.68	-0.10	86.89	34.89	1'113	
Sils i.D.	924	110.000	218	40.70	4.08	3.49	-2.75	1.28	12.74	1'873	
Sils i.E./Segl	768	80.000	2'646	55.75	18.59	11.54	-5.00	33.49	32.98	2'164	
Silvaplana	1'067	67.000	2'179	86.74	14.91	4.81	-6.35	36.89	21.74	15'179	
Soazza	353	60.000	1'250	89.68	16.61	14.50	-0.65	180.18	30.29	-7'942	
Splügen	384	88.000	2'593	316.25	23.43	6.80	-2.27	102.20	13.35	3'193	
St. Antonien	337	130.000	210		3.42	10.04	0.32	99.40	41.64	190	
St. Martin	42	120.000	4'693	190.31	36.76	8.18	-6.84	0.00	23.39	34'657	
St. Moritz	5'233	60.000	2'550	29.60	19.18	5.22	-6.79	17.38	45.07	11'087	
Sta. Maria i.C.	110	120.000	2'276	352.03	29.11	21.21	3.90	92.75	33.64	-1'117	
Stierva	135	130.000	1'203	57.38	12.73	12.20	1.56	292.26	36.85	-10'200	
Sufers	128	60.000	3'475	45.08	26.13	24.48	1.33	129.27	50.68	-31	
Sumvitg	1'240	105.000	1'561	318.68	22.35	2.00	-0.64	75.04	19.71	1'956	
Sur	68	130.000	4'029	19.51	24.00	18.00	-3.20	150.57	61.82	-17'433	
Surava	203	120.000	2'308		20.72	4.98	-0.57	110.22	2.84	-2'216	
Susch	206	84.000	6'720	185.20	46.51	-35.48	-37.94	216.07	32.80	9'966	
Tamins	1'226	100.000	597	126.12	14.21	10.15	-0.98	136.52	18.07	-4'234	
Tarasp	337	90.000	3'908	85.79	31.03	22.16	-0.82	100.54	44.27	4'221	
Tiefencastel	247	83.500	2'142	58.27	18.37	13.22	-3.12	208.16	30.20	-13'748	
Tinizong-Rona	320	100.000	2'890	80.03	23.05	8.60	0.03	128.90	33.14	-4'628	
Tomils	706	110.000	123		2.43	4.03	-3.76	17.14	15.84	3'734	
Trimmis	3'072	95.000	605	119.31	15.66	8.06	-2.53	83.35	24.93	-551	
Trin	1'276	100.000	706	15.73	14.37	0.08	-4.24	146.47	58.36	-1'976	
Trun	1'205	105.000	2'516	267.38	33.10	0.48	-4.14	88.39	19.95	973	
Tschappina	128	120.000	-632	-8.23	-10.80	2.88	-4.90	8.44	66.84	8'040	
Tschiertschen-Praden	306	120.000	2'412	761.31	24.23	0.16	-4.08	26.30	11.18	12'065	
Tujetsch	1'359	95.000	2'046	253.82	24.52	-0.86	-0.97	44.54	19.54	6'253	
Urmein	135	50.000	2'076	1'097.81	33.44	-13.83	-33.05	0.00	13.88	17'766	
Val Müstair	1'533	120.000	297	23.62	3.84	4.18	-1.55	39.96	29.15	4'063	
Vals	966	100.000	2'144	184.43	25.66	16.80	-0.39	170.94	23.34	-140	
Valsot	908	95.000	2'867	152.41	25.01	1.97	-0.75	56.70	31.52	6'356	
Vaz/Obervaz	2'694	80.000	4'965	169.50	27.26	1.58	-3.95	45.70	22.64	2'395	
Verdabbio	166	130.000	1'883		30.19	25.60	2.11	174.80	25.64	-4'655	
Waltensburg/Vuorz	343	130.000	1'375	60.04	18.90	6.01	-0.32	92.27	39.57	957	
Zernez	1'139	84.000	4'221	344.82	32.73	6.23	-0.69	64.58	18.96	-2'805	
Zillis-Reischen	410	70.000	4'132	387.09	34.75	9.33	0.16	178.51	12.71	-4'472	
Zizers	3'320	90.000	560		14.14	10.93	-0.78	0.00	10.67	3'296	
Zuoz	1'244	85.000	3'062	58.73	33.00	2.66	-3.23	25.99	48.60	4'402	
Kanton GR HRM1 (139 Gemeinden)	177'285	100.826	1'327	102.27	18.16	6.26	-2.92	78.06	24.12	1'645	
			Max	11'175.10	33'391.35	55.75	78.70	6.71	317.16	68.23	47'717
			Min	-742.20	-54.60	-19.89	-35.48	-37.94	0.00	0.00	-17'433

Gemeinde HRM2	Einwohner	Steuerfuss	Selbstfinanzierung / Einwohner in Franken	Selbstfinanzierungsgrad in %	Selbstfinanzierungsanteil in %	Kapitaldienstanteil in %	Zinsbelastungsanteil in %	Bruttoverschuldungsanteil in %	Investitionsanteil in %	Nettoschuld (+) -vermögen (-) / Einwohner in Franken	
Arosa	3'247	90.000	2'551	179.12	25.94	12.32	1.52	95.14	31.42	-4'562	
Flims	2'644	90.000	2'359	124.67	22.79	3.29	0.29	44.30	26.87	-7'210	
Ilanz/Glion	4'687	100.000	4'147	1'014.58	42.66	1.06	0.07	24.12	21.20	-4'916	
Luzern	1'228	120.000	903	62.75	19.02	3.70	0.35	39.35	31.51	-6'560	
Rhätzens	1'371	120.000	571		12.21	11.30	0.41	98.45	9.33	323	
Thusis	2'994	115.000	431	202.91	7.05	8.21	2.17	130.32	8.72	904	
Untervaz	2'430	95.000	712	327.94	14.15	7.36	1.26	93.76	7.56	-1'722	
Kanton GR HRM2 (7 Gemeinden)	18'601	104.286	2'090.00	286.31	26.33	5.87	0.81	65.98	22.14	-3'549	
			Max	4'146.79	1'014.58	42.66	12.32	2.17	130.32	31.51	904
			Min	431.01	62.75	7.05	1.06	0.07	24.12	7.56	-7'210

Kanton GR (146 Gemeinden)	195'886	100.992								
---------------------------	---------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Il center da cumpetenzza per la segirezza d'edifizis GVG infurmescha

L'assicuranza d'edifizis dal Grischun (GVG) remunerescha tut ils proprietaris d'edifizis cun premias fitg bassas. Per pudair mantegnair quellas uschè bassas, sto ella guardar ch'ils process d'assicuranza restian satigls sco er far ina buna prevenziun (proteczion cunter incendis e cunter donns elementars) ed ina buna intervenziun (pumpiers). Las leschas e las ordinaziuns ston vegnir adattadas a las sfidas da l'avegnir. I sa tracta da simplificaziuns administrativas, d'assimilaziuns a la pratica da las autras assicuranzas chantunalas d'edifizis u d'optimaziuns en la collavuraziun da l'uffizi da stimaziun (USt) cun la GVG.

Il Grischun ha las premias d'assicuranza las segund bassas da la Svizra

La GVG sa legra ch'ella po porscher a sia clientella dapi la reducziun massiva da las premias e dapi la simplificaziun da la tariffa da premias per il 1. da schaner 2015 las premias d'assicuranza las segund bassas da la Svizra. Ina premia pli bassa ha mo l'assicuranza d'edifizis dal chantun Turtig.

Project da cooperaziun USt-GVG

La regenza e la cumissiun administrativa da la GVG eran il cumenzament da l'onn 2014 da l'avis ch'i saja avant maun in potenzial per augmentar l'efficacitad e l'effizienz, sche la GVG ed il USt cooperassan anc meglier, ed han inizià in project correspondent. En il fratemp èn las pussaivladads da meglieraziun vegnidas eruidas tar la GVG e tar il USt e vegnan ussa realisadas pass per pass. Per part ston perquai vegnir adattadas leschas, quai ch'è gia preparà u realisà. Cun simplifitgar ils process tar la GVG – sco p.ex. cun il nov sistem da tariffas pli simpel, cun abolir l'assicuranza facultativa, cun augmentar las limitas per adattaziuns d'assicuranzas senza stimaziun, cun raziunalisar ils process per stimar donns sco er cun reglar da nov l'obligaziun da far ina stimaziun tar il USt – duai il ritmus da stimaziun da 10 onns prescrit da la lescha puspè pudair vegnir observà. Cun il project vegn creada ina banca da datas cuminaivla sin basa dal medem program da computer. Da quai vegnan a resultar datas pli consistentas e damain process redundants. La GVG profitescha ultra da quai dal potenzial grond e qualifitgà da las personas che stiman las immobiglias. Quellas sustegnan il pitschen team da stimaziun da la GVG en cas d'eveniments mesauns e pli gronds. Las personas che stiman las immobiglias enconuschan il meglier ils edifizis ch'ellas han valità. Grazia ad ina scolaziun vicendaivla da tut las collavuraturas e collavuratur vegnan ellas ed els percepids da la clientella sco ambasadurs da tut il process d'assicuranza e da valitaziun. Posts regionals cuminaivels, ina scolaziun cuminaivla ed il svilup d'ina cultura da cooperaziun cumpletteschan las stentas da collavuraziun ch'èn gia progredidas fermamain.

Pli nagina assicuranza facultativa

A partir dal 1. da schaner 2016 n'offrescha la GVG betg pli l'assicuranza facultativa d'edifizis pitschens (edifizis libers cun custs da construcziun sut 20'000 francs) e d'objects sumegliants ad edifizis (p.ex. silos, bogns averts). Sco assicuranza obligatorica ans concentrain nus sin nossa fatschenta centrala, numnadamain d'assicurar edifizis. Per la fin da l'onn 2015 avain nus excludì da l'assicuranza circa 9'500 objects cun ina summa d'assicuranza da 220 milliuns francs ed infurmà correspondentamain las proprietarias ed ils proprietaris.

Ils zains, las uras-baselgia e las sunarias electricas èn assicurads tar la GVG a partir da la proxima stimaziun

Cun repassar las "disposiziuns complementaras tar l'ordinaziun tar la lescha davart l'assicuranza d'edifizis" ha nossa cumissiun administrativa decidì ch'ils zains, las uras-baselgia e las sunarias electricas ston vegnir assicurads tar la GVG a partir dal 1. da schaner 2016. Tar la gronda part da las assicuranzas d'edifizis da la Svizra da l'ost è quai gia reglà uschia. La midada na vegn betg fatga automaticamain, mabain pir suenter la proxima stimaziun uffiziala da l'edifizi, il pli tard suenter la stimaziun da revisiun che vegn fatga vischnanca per vischnanca. Cun quai disponan ils proprietaris e la GVG da la valur da nov cumpletta dals objects sco basa per la valur d'assicuranza. Sin basa da l'ordinaziun davart las stimaziuns uffizialas pon ils proprietaris dumandar da tut temp en scrit e sin agens custs ina nova stimaziun. Sche Vus vulais assicurari tar la GVG ils zains, l'ura-baselgia e la sunaria electrica avant la proxima stimaziun da revisiun, stuais Vus dumandar ina nova valitaziun tar il district da stimaziun cumpetent sut www.asw.gr.ch.

Facturaziun da las premias en cas da cumproprietad

Sin basa da la pratica tar autras assicuranzas chantunals d'edifizis vegn il quint da premias mess a quint sco quint total per edifizis. Ils cumproprietaris designeschan ina represchentanza, a la quala vegn tramess il quint. La GVG propona in persuna da contact ch'ils cumproprietaris pon midar, sche tuts vulan quai.

Assicurar reservuars

Nus avain constatà che blers reservuars n'èn betg assicurads en las vischnancas. Nus As recumandain perquai d'examinar, sche Voss reservuars d'aua èn assicurads e sch'ina stimaziun uffiziala correspundenta è avant maun, e d'ans contactar, sche quai n'è betg il cas.

Projects da construcziun en zonas da privel – approvaziun tras la GVG è necessaria

Nus As faschain endament che permissiuns per construcziuns en zonas da privel dastgan vegnir concedidas mo, sch'ina approvaziun da la GVG è avant maun (art. 38 da la lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischnun). Sche la decisiun da l'examinaziun preliminar manca tar la dumonda da construcziun, sto il patrun da construcziun vegnir rendi attent a la procedura necessaria.

Projects da construcziun en zonas melnas da las chartas da privels

Las chartas da privels mussan ils territoris ch'èn periclitads d'eveniments da la natira ed èn liantas per las autoritads. Dapi il 1. da schaner 2015 controllescha la GVG projects da construcziun che duain vegnir realisads en zonas melnas, sche mesiras da protecziun economicas èn previsas. Al patrun da construcziun vegn proponida ina mesira da protecziun definida tenor gener e tenor dimensiun. Il patrun da construcziun è liber da realisar la mesira da protecziun proponida u da renunziar a tala e da pajar percenter ina premia supplementara per donns elementars.

Infurmaziun davart l'obligaziun da laschar far ina stimaziun

I po capitar ch'in edifizis vegn abità gia dapi in temp pli lung, ma ch'il proprietari n'ha betg anc dà l'incumbensa da far la stimaziun uffiziala. A chaschun da la collaudaziun rendan attent in pèr vischnancas il patrun da construcziun a la necessitad da far l'annunzia per la stimaziun. Nus essan leds, sche tut las vischnancas fan quai. Nus presumain ch'er las vischnancas èn interessadas che la stimaziun vegnia fatga uschè svelto sco pussaivel.

Infurmar la GVG davart permissiuns da construcziun concedidas

Las vischnancas èn obligadas d'infurmar la GVG davart permissiuns da construcziun concedidas. La gronda part da las vischnancas ademplescha fitg bain questa obligaziun. Nus vulessan engraziar cordialmain per quai. Mo sche nus avain enconuschientschas da projects da construcziun, pudain nus consegnar als proprietari l'attest d'assicuranza per il temp da construcziun ed infurmar els davart l'ulteriur proceder.

L'analisa da la periclitaziun per vischnancas funcziunescha

Ensemen cun l'uffizi da militar e da protecziun civila (UMPC), cun l'uffizi da guaud e privels da la natira (UGP) sco partenaris e cun auters uffizis ha la GVG sviluppà per las vischnancas ina procedura integrala per analizar las ristgas. Las autoritads communalas analyseschan ensemen cun lur spezialists da segirezza, sco ils cussegladers locals da privels da la natira, ils manaders da l'uffizi da construcziun, ils cumandants dals pumpiers e da la protecziun civila, lur ristgas e pon deducir las mesiras correspundentas. La sensibilisaziun da las personas responsablas da las vischnancas vegn ad augmentar la qualitat da las planisaziuns e da las permissiuns da construcziun en territoris da privel, iniziar investiziuns en mesiras da protecziun cunter donns e megliar il provediment en il cas d'urgenza cun chartas d'intervenziun. L'analisa da las ristgas sustegna las stentas da prevenziun e d'intervenziun da la GVG sco center da competenza per la segirezza. Or da las experientschas cun las vischnancas da pilot (p.ex. Domat) è sa sviluppà in process normà. Suenter l'entrada en vigur da la lescha davart la protecziun da la populaziun en il chantun Grischnun il 1. da schaner 2016 vegnan ussa tut las vischnancas a far in'analisa da la periclitaziun sut la direcziun organisatorica da l'uffizi da militar e da protecziun civila (UMPC). Il UMPC, il UGP e la GVG sustegnan las vischnancas professiunalmain e finanziailmain. A chaschun d'ina tura d'infurmaziun vegnan las vischnancas en mintga regiun infurmadadas davart il proceder per far in'analisa da la periclitaziun. Las autoritads communalas ed ils spezialists da segirezza vegnan a vesair ch'i sa tracta d'ina analisa da las ristgas simpla, ma tuttina efficazia.

Markus Feltscher, directur, markus.feltscher@gvg.gr.ch